

DOROTA PYĆ

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI *GLOBAL OCEAN GOVERNANCE: FROM VISION TO ACTION*

W dniach 24–26.02.2011 r. odbyła się w Uniwersytecie Gdańskim międzynarodowa konferencja poświęcona prawu morza i zarządzaniu oceanem światowym *Global Ocean Governance: From Vision to Action*, zorganizowana przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA pod patronatem Ministra Infrastruktury. Patronat naukowy i koordynację merytoryczną nad konferencją objęła dr Dorota Pyć z Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego WPiA UG. Konferencja zakończyła się sukcesem i została określona przez uczestników i obserwatorów jako wyjątkowo ważne wydarzenie, które skupiło wybitnych specjalistów międzynarodowego prawa morza i prawa morskiego oraz praktyków zajmujących się ochroną środowiska morskiego. Spotkanie stało się doskonałym polem wymiany poglądów i doświadczeń przez znawców problematyki z wielu państw. Każdy dzień konferencji kończył się owocnym we wnioski panelem dyskusyjnym.

Pierwszy dzień konferencji pod hasłem *Global Ocean Law and Governance* poświęcono problematyce związanej z działalnością człowieka na morzu oraz bezpieczeństwem morskim. Omówiono najważniejsze zagadnienia prawa oceanu światowego i wyzwania w zakresie zarządzania zasobami morskimi. Wystąpienie wiceminister Anny Wypych-Namietko zainauguowało pierwszą sesję merytoryczną. W swoim przemówieniu *Polish Maritime Policy in European Union* wiceminister odniosła się do problematyki zarządzania oceanem w polskiej polityce morskiej oraz wskazała na wyzwania dla społeczności międzynarodowej i prawa międzynarodowego związane z zagrożeniami, których skutki negatywnie wpływają na środowisko morskie. W sesji uczestniczył gość honorowy konferencji, Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza (ITLOS), José Luis Jesus, który przedstawił najważniejsze problemy dotyczące prawa morza w wystąpieniu pt. *ITLOS and the Law of the Sea*. Następnie sędzia Trybunału Prawa Morza prof. Stanisław Pawlak wskazał na wyzwania współczesnego prawa morza w prelekcji nt. *Emergence of International Law of the Sea*. Kolejne

wystąpienie było poświęcone Arktyce. W referacie zatytułowanym *Arctic Governance: Unity or Autonomy in the Law of the Sea* członek Komisji Prawa Morskiego PAN i wybitny znawca problematyki prawa morza prof. Janusz Symonides nakreślił najnowsze tendencje w zakresie interpretacji prawa morza wobec skutków zmian klimatycznych i roszczeń państw w obszarze Arktyki. Z dużym zainteresowaniem odebrano wystąpienie *Governance and Ocean Space – Challenges for Future* profesora Jan Steli z Uniwersytetu w Maastricht, który w obrazowy sposób odniósł się do współzależności łączących ludzkość i przestrzeń oceaniczną uzasadniając konieczność zarządzania nią. Istotne zagadnienia zostały przedstawione w prezentacji *External Sea Border of the EU and Integrated Border Management* przez przedstawiciela FRONTEX-u – Agencji Unii Europejskiej – dra Andrzeja Grasia. Ostatnie w tym dniu było wystąpienie mgra Konrada Marciniaka z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie pt. *Modern Challenges to the United Nations Convention on the Law of the Sea: the Legal Status of Marine Generic Resources in Areas beyond National Jurisdiction*. Przedstawił on problemy dotyczące podejścia do zasobów genetycznych morza w obszarach poza jurysdykcją państw w kontekście konwencji o prawie morza i konwencji o różnorodności biologicznej.

Celem drugiego dnia konferencji, nazwanego *Maritime Economy and Management*, było omówienie możliwości prowadzenia racjonalnej gospodarki morskiej i zintegrowanego zarządzania morskiego jako wiodących elementów konstrukcyjnych w budowaniu konkurencyjnej gospodarki regionalnej. Zrównoważony wzrost gospodarczy, wysoki poziom zatrudnienia, zrównoważony rozwój portów morskich, efektywność energetyczna, turystyka nadmorska oraz badania i rozwój innowacyjnych technologii to tylko niektóre obszary oddziaływania na gospodarkę morską. Sesję otworzyła prof. Maria Dragun-Gertner z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wystąpieniem zatytułowanym *The Mining Code – the Current Stage of Work*. Następnie prof. Michael Tsimplis z Uniwersytetu w Southampton przedstawił reżim odpowiedzialności za ochronę środowiska morskiego w prezentacji *Liability Regimes for Marine Environmental Protection from Shipping and Offshore Activities*. Z kolei dr Duygu Damar z Max Planck Institute odniosła się do reżimu odpowiedzialności zawartego w regulach rotterdamskich w referacie *Liability Regime of the Rotterdam Rules*. Następne dwa wystąpienia były poświęcone konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy o pracy na morzu z 2006 r. Iurij Sergieiev z Odessa National Academy of Law omawiając *ILO Maritime Labour Convention 2006, The Fourth Pillar of International Shipping* oraz dr Borys Babin z Odessa National Maritime Academy prezentując *Program Legal Regulation in the Law of the Sea and Connected with in Problem of Program National Implementation of MLC 2006*, odnieśli się do zasadności ratyfikacji konwencji i problemów implementacyjnych z tym związanych. Kolejny gość z Ukrainy – Ganna Gudar z Odessa National Academy of Law w prelekcji *Ecological Problems of Marine Industry of Ukraine* omówiła zasadnicze zagadnienia związane z rozwojem ukraińskiego

przemysłu morskiego. Daria Mróz z Portu w Gdyni w referacie *Port of Gdynia Actions in the Baltic Master II Project – Practical Issues of Preparation for Ratification of BWM Convention* przedstawiła praktyczne aspekty dotyczące obecnych możliwości oraz wprowadzania nowych procedur w zakresie wykonywania postanowień konwencji BWM 2004 przez Port Morski w Gdyni z chwilą ratyfikacji przez RP i wejścia w życie. Szczególnie ciekawe wystąpienie dra Ricardo Pereiry z Imperial College z Londynu pt. *The EU Ship-Source Pollution Directive and the Prosecution of Crimes at Sea* poświęcone zostało problematyce sankcji karnych. Drugi dzień konferencji zakończyła prezentacja Krzysztofa Błonki z Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie nt. *Maritime Piracy Legal Issues*.

Trzeci dzień konferencji – pod hasłem *Marine Environmental Protection* – został poświęcony prawnej ochronie obszarów morskich, zasadom i instrumentom ochrony środowiska morskiego oraz utrzymaniu bioróżnorodności morskiej, zapobieganiu, zmniejszaniu i kontroli zanieczyszczeń dostających się do mórz i oceanów z różnych źródeł, jak również zwalczaniu skutków zanieczyszczeń morskich jako wyzwaniu dla współczesnych pokoleń. Do zagrożeń o wyjątkowo negatywnym oddziaływaniu na środowisko morskie zalicza się m.in.: proces zakwaszania, w którego wyniku zmienia się pH wody w oceanie światowym; zmiany klimatyczne prowadzące do ocieplania mórz i oceanów; wycinkę lasów mangrowych; niekontrolowane rybołówstwo morskie prowadzone na skalę przemysłową czy też „wędrujący” w oceanach plastik.

Jako pierwszy zabrał głos dr Koen Van Den Bossche z Vrije Universiteit z Brukseli – omówił on *Marine Protected Areas and Principles of European Common Fisheries Policy*. Następnie dr Maciej Nyka z Katedry Prawa Gospodarczego i Ochrony Środowiska WPiA UG w opracowaniu *Baltic Sea Environment Protection in the Polish Law* w kompleksowy i dobrze zilustrowany sposób przedstawił mechanizm ochrony środowiska morskiego w Polsce. Szczególnie wartościowe były wnioski prof. Erica Franckxa z Vrije Universiteit z Brukseli odnoszące się do współczesnych problemów interpretacji prawa morza, zaprezentowane w wystąpieniu *Ocean Governance Legal Regime Building (Influence of Climate Change)*. Z kolei prof. Zdzisław Brodecki z Katedry Prawa Europejskiego i Komparatystyki Prawniczej WPiA UG w prelekcji dotyczącej budowy gazociągu na dnie Morza Bałtyckiego (*Nordstream Case*) podzielił się cennymi uwagami, krytycznie podchodząc do modelu podejmowania decyzji. Następnie Maria Staniszevska z Koalicji Czystego Bałtyku (*Coalition Clean Baltic*) w prezentacji pt. *Eutrophication – the Biggest Problem of the Baltic Sea* wyjaśniła, na czym polega proces eutrofizacji i jakie są jego konsekwencje. W przedostatnim wystąpieniu zatytułowanym *Protection of the Baltic Sea by HELCOM* Bogusz Bomanowski z Uniwersytetu Łódzkiego wykazał, na czym polega działalność Komisji Helsińskiej w zakresie ochrony środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego. Konferencję zamknęło wystąpienie dr Doroty Pyć z Uniwersytetu Gdańskiego zatytułowane *International Legal*

Compliance and the Global Ocean Governance, która stwierdziła, że rozwiązywanie problemów oceanu światowego oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie jego zasobów wymagają efektywnego systemu wielopłaszczyznowego zarządzania. Kwestią otwartą pozostaje odpowiedź na pytanie, kto ma zarządzać polityką oceanów (*Who govern the ocean governance?*).